

Kuratorium Oświaty
w Szczecinie

Konkurs Chemiczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2019/2020

Etap szkolny

Odpowiedzi i schemat punktowania

Nr zadania	Odpowiedzi	Schemat punktowania	Liczba punktów
Część I. Test jednokrotnego wyboru z jedną poprawną odpowiedzią			
1-10	1. A 6. B 2. B 7. B 3. C 8. A 4. D 9. C 5. C 10. D	1 pkt za każde poprawnie rozwiązane zadanie	10
Część II. Zadania otwarte			
11	- za zapisanie równań reakcji oraz zakwalifikowanie procesów do odpowiedniego typu reakcji chemicznej (synteza, analiza, wymiana) oraz do rodzaju ze względu na efekt energetyczny (egzotermiczna, endotermiczna) I. $\text{P}_4 + 5\text{O}_2 \rightarrow \text{P}_4\text{O}_{10}$ lub $\text{P}_4 + 5\text{O}_2 \rightarrow 2\text{P}_2\text{O}_5$ Typ reakcji: synteza Rodzaj reakcji: egzotermiczna II. $\text{CaCO}_3 \xrightarrow{\text{temperatura}} \text{CaO} + \text{CO}_2\uparrow$ Typ reakcji: analiza Rodzaj reakcji: endotermiczna III. $2\text{K} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{KOH} + \text{H}_2\uparrow$	Za poprawne uzupełnienie każdego równania wraz z typem i rodzajem reakcji – 4x1 pkt	4

	Typ reakcji: wymiana Rodzaj reakcji: egzotermiczna IV. . $2\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{O}_2\uparrow + 2\text{H}_2\uparrow$ Typ reakcji: analiza Rodzaj reakcji: endotermiczna		
12	- za poprawne obliczenia wiążące dane z szukanyymi i podanie odpowiedzi <u>Przykład rozwiązania zadania:</u> wzór tlenku Cr_2O_3 $\frac{\text{Cr}}{\text{O}} = \frac{2 \cdot 52u}{3 \cdot 16u} = \frac{13}{6}$ 13+6=19, czyli 190g:19=10g 10g·13=130g Cr Odpowiedź: Stosunek masowy chromu do tlenu w podanym tlenku wynosi 13:6. W reakcji należy użyć 130g chromu.	Za poprawną metodę - 1 pkt, za poprawne obliczenia i odpowiedź – 1 pkt Jeżeli uczeń nie skróci stosunku stechiometrycznego i pozostawi np. stosunek chromu do tlenu 52:24 to rozwiązanie należy uznać za poprawne.	2
13	za poprawne obliczenia wiążące dane z szukanyymi i podanie wyniku z odpowiednią jednostką <u>Przykład rozwiązania zadania:</u> $V = \frac{m}{d}$ $V = \frac{20kg}{1,43 \frac{kg}{m^3}} = 13,99m^3$ 13,99m³----20% x(m³)-----100% x=69,95m³ Odpowiedź: Objętość powietrza wynosi 69,95m³.	Za poprawną metodę - 1 pkt, za poprawne obliczenia i wynik z odpowiednią jednostką – 1 pkt Jeżeli uczeń zaokrągli prawidłowo wynik w inny sposób, np. do jedności 70m³, to rozwiązanie należy uznać za poprawne.	2
14	a) za zapisanie równania reakcji $2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{C} \rightarrow 4\text{Fe} + 3\text{CO}_2$	1pkt	4

	<p>b) za poprawne obliczenia wiążące dane z szukanyymi i podanie wyniku z odpowiednią jednostką – 2 pkt</p> <p><u>Przykład rozwiązania zadania:</u></p> <p>2·160g Fe₂O₃ – 4·56u Fe x(g) Fe₂O₃ - 200 g Fe x=285,7g 285,7g ----98% x(g)-----100% x=291,5g</p> <p>Odpowiedź: W tej reakcji należy użyć 291,5g hematytu.</p> <p>c) za podanie trzech właściwości fizycznych żelaza</p> <p>trzy spośród: stały stan skupienia, barwa szara (srebrzystoszara itp.), połysk metaliczny, kowalny, ciągliwy, dobre przewodnictwo cieplne, dobre przewodnictwo elektryczne</p>	<p>Za poprawną metodę - 1 pkt, za poprawne obliczenia i wynik z odpowiednią jednostką – 1 pkt</p> <p>Jeżeli uczeń zaokrągli prawidłowo wynik w inny sposób, np. do jedności 292g, to rozwiązanie należy uznać za poprawne.</p> <p>Za poprawne zapisanie trzech właściwości – 1 pkt</p>	
15	<p>- za poprawne obliczenia wiążące dane z szukanyymi i podanie wyniku z odpowiednią jednostką</p> <p><u>Przykład rozwiązania zadania:</u></p> <p>m_{r1}=250g C_{p1}=30% m_w=150g m_{r2}=250g+150g=400g $m_s = \frac{m_{r1} \cdot C_{p1}}{100\%} = \frac{250g \cdot 30\%}{100\%} = 75g$ $C_{p2} = \frac{m_s}{m_{r2}} \cdot 100\% = \frac{75g}{400g} \cdot 100\% = 18,75\%$ <p>Odpowiedź: Stężenie procentowe roztworu wynosi 18,75%.</p> </p>	<p>Za poprawną metodę - 1 pkt, za poprawne obliczenia i wynik z odpowiednią jednostką – 1 pkt</p> <p>Jeżeli uczeń zaokrągli prawidłowo wynik w inny sposób, np. do pierwszego miejsca po przecinku 18,8% lub do jedności 19%, to rozwiązanie należy uznać za poprawne.</p>	2
16	<p>-za zaznaczenie prawdziwości zdań – prawda/fałsz</p> <p>1. P 2. F 3. F 4. P</p>	<p>Za poprawne uzupełnienie pięciu odpowiedzi – 3 pkt, czterech odpowiedzi – 2 pkt, trzech odpowiedzi – 1 pkt, dwóch, jednej lub żadnej odpowiedzi – 0 pkt.</p>	3

	5. P		
17	<p>- za zapisanie równań reakcji otrzymywania kwasów</p> <p>I. $\text{N}_2\text{O}_5 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{HNO}_3$</p> <p>II. $\text{P}_4\text{O}_{10} + 6\text{H}_2\text{O} \rightarrow 4\text{H}_3\text{PO}_4$ lub $\text{P}_2\text{O}_5 + 3\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{H}_3\text{PO}_4$</p> <p>III. $\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{CO}_3$</p> <p>IV. $\text{SO}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{SO}_4$</p>	Za każde poprawnie zapisane równanie reakcji 4x1pkt	4
18	<p>- za poprawne obliczenia wiążące dane z szukanyymi i podanie wyniku z odpowiednią jednostką</p> <p><u>Przykład rozwiązania zadania:</u></p> <p>$m_r = 500\text{g}$ $C_{p1} = 10\%$</p> $m_s = \frac{m_r \cdot C_p}{100\%} = \frac{500\text{g} \cdot 10\%}{100\%} = 50\text{g}$ $V = \frac{m}{d}$ $V = \frac{50\text{g}}{0,76 \frac{\text{g}}{\text{dm}^3}} = 65,789\text{dm}^3 = 65789\text{cm}^3$ <p>Odpowiedź: Objętość amoniaku wynosi 65789cm^3.</p>	Za poprawną metodę - 1 pkt, za poprawne obliczenia i wynik z odpowiednią jednostką - 1 pkt	2
19	<p>- za zapisanie równań reakcji</p> <p>I. $3\text{Cl}_2 + 2\text{Al} \rightarrow 2\text{AlCl}_3$</p> <p>II. $\text{CaO} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ca(OH)}_2$</p> <p>III. $\text{HCl} \xrightarrow{\text{H}_2\text{O}} \text{H}^+ + \text{Cl}^-$</p>	Za każde poprawnie zapisane równanie reakcji 3x1pkt	3

20	a) za podkreślenie poprawnych obserwacji Sód pali się żółtym płomieniem i powstaje <i>biały proszek/gaz o nieprzyjemnym zapachu</i> .	1pkt	4
	b) za napisanie równania reakcji $4\text{Na} + \text{O}_2 \rightarrow 2\text{Na}_2\text{O}$	1pkt	
	c) za uzupełnienie pustych miejsc Sód łączy się z tlenem dając tlenek sodu . Substancja ta reaguje z wodą tworząc wodorotlenek sodu lub zasadę sodową . Naniesienie na uniwersalny papierek wskaźnikowy kilku kropli tego roztworu spowoduje pojawienie się niebiesko-zielonej barwy.	1pkt	
	d) za napisanie równania reakcji $\text{Na}_2\text{O} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH}$	1pkt	
Suma punktów za zadania otwarte			30
Łączna liczba punktów za test			40